

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

07 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nadejda Toma,

Judecători

Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,

Victor Boico,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău din 05 august 2020 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2022, declarat de avocatul Anatolie Jereghi, în numele inculpatului

Muncescu Veaceslav XXXX.

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare,</i> <i>02.03.2018 – 05.08.2020,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>17.09.2020 – 13.05.2022,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>28.07.2022 – 07.11.2022.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 05 august 2020, Muncescu Veaceslav a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal la 3 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de un an.

În temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probă de 4 ani.

De la inculpat s-a încasat în folosul lui Gatmanic Victor prejudiciu material în sumă de 104.233,67 lei și moral în mărime de 200.000 lei.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Muncescu Veaceslav, la 11.10.2017, orele 07:10, conducând automobilul „Opel Insignia”, n/î XXXX, care aparține Biroului migrație și azil, se deplasa prin com. XXXX, pe str. XXXX din direcția str. XXXX în direcția str. XXXX, încălcând cerințele pct. 59 (4) al Regulamentului Circulației Rutiere care indică: „la intersecția drumurilor de semnificație echivalentă conducătorul de vehicul trebuie să cedeze trecerea vehiculelor care se apropie de intersecție din dreapta, indiferent de direcția de deplasare ulterioară a acestora”, ajungând în

intersecția cu str. XXXX (din stânga) și strada de vizavi (din dreapta, drum de semnificație echivalentă, denumirea neidentificată) în coraport cu direcția de deplasare a acestuia, având intenția de a continua deplasarea pentru traversarea intersecției, nu a manifestat prudență la trafic și nu s-a asigurat de lipsa transportului care se apropie de respectiva intersecție din dreapta relativ direcției sale de mers, și ca urmare cu partea frontală a automobilului condus, a comis tamponarea în partea laterală stângă-față a automobilului „Opel Zafira”, n/î XXXX, condus de Beț Tatiana, a.n. XXXX, care se deplasa pe stradă în direcția str. XXXX, str. XXXX și care se afla angajată în traversarea intersecției din partea dreaptă relativ deplasării automobilului sus-indicat.

Ulterior, după impactul primar, automobilul „Opel Insignia” pe inerție a continuat deplasarea derapat, ieșind în afara părții carosabile și a comis tamponarea pietonului Gatmanic Victor, a.n. XXXX, care la acel moment se afla în deplasare pe trotuarul adiacent str. XXXX.

În rezultatul accidentului rutier, pietonul Gatmanic Victor XXXX a primit vătămări corporale grave sub formă de „Amputația traumatică a gambei drepte 1/3 superioară, care a fost cauzat în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, ce prezintă pericol pentru viață și conform acestui criteriu se califică ca vătămare corporală gravă”.

În rezultat, Muncescu V. a săvârșit infracțiunea prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere și de exploatare a unităților de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrității corporale unei persoanei.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina și a declarat că, a ieșit la drumul central-str. XXXX, care este unicul drum central în s. XXXX, având indicator de drum principal atât la intrarea în sat din partea Chișinău spre Vadul lui Vodă cât și dinspre Vadul lui Vodă spre Chișinău. Deplasându-se la volanul automobilului menționat spre direcția Vadul lui Vodă destinația finală fiind Oficiul Teritorial Pârâta, în pantă, cu limita de viteză admisibilă prin localitate, fără a avea careva obstacole sau impedimente, a văzut mai mulți oameni care erau la intersecția străzilor XXXX și XXXX care așteptau mijlocul de transport în comun și anume autobuzul de ruta nr. 31. Intrând în intersecția respectivă a fost lovit din plin de un automobil de model „Opel Zafira”, de culoare sură, cu n/î XXXX, automobilul deplasându-se pe banda de sens opus a drumului din partea dreapta care la moment este fără denumire. Ulterior după impact, a fost lovit cu partea dreapta a automobilului „Opel Zafira” în partea dreapta roată față automobilul „Opel Insignia”. După impact a fost redirectionat în partea stângă a drumului pe care se deplasa. După impact a coborât din mijlocul de transport și l-a văzut pe domnul Victor culcat pe trotuar, având piciorul facturat, și-a scos centura de la pantaloni și i-a transmis-o dumnealui, după a solicitat prezenta salvării și a poliției prin intermediul telefonului personal.

Însă, din rechizitoriu reiese că dânsul a lovit cu partea din față automobilul de model „Opel Zafira” iar pozele demonstrează contrariul. După acordarea ajutorului medical, s-a apropiat un domn în uniformă militară și i-a comunicat că a fost sora lui la volan, dar vrea să spună ca a fost el la volan. Sora dumnealui după impact s-a coborât din automobil și s-a întors la 180 de grade și a plecat de la fața locului la 200-300 de

m. Oamenii din stație solicitau să se oprească și să se întoarcă. Ulterior, după toate procedurile care au avut loc la fața locului, iar domnul Victor dus la spital, a fost la dispensarul narcologic pentru a fi stabilit dacă nu a consumat băuturi alcoolice. La ușa în coridor, la dispensar era domnișoara care era implicată în accident cu o doamnă, ambele necunoscute lui și la întrebarea sa cum s-a întâmplat? ea a răspuns că a încurcat acceleratorul cu frâna.

Nu este o intersecție la 90 gr., dânsul nu a văzut mijlocul de transport până a intra în intersecție, fiind în mijlocul intersecției cu drumul din partea dreaptă pe banda de sens opus a văzut automobilul cum vine, observând-o la aproximativ 2 m distanță, fiind lovit în mijlocul intersecției din partea dreaptă.

La locul comiterii impactului a văzut doar indicatoarele trecere de pietoni și atenție copii, care erau amplasate până la intersecție. Drumurile auxiliare care ies la str. principală XXXX au indicatoare cedează trecerea. Reprezentantul Primăriei a recunoscut că au fost efectuate careva lucrări de înlocuire a pilonilor de energie electrică. Drumul pe care se deplasa-strada XXXX, are o lățime de 12 m și din câte ține minte, este dotat cu 2 trotuare atât pe partea stângă, cât și pe partea dreaptă de aproximativ 1,5-2 m, iar drumul de pe care a ieșit automobilul „Opel Zafira” este mai îngust și are între 3-4 m, până la intersecția respectivă indicatoare cedează trecerea au fost și sunt.

Totodată, vinovăția inculpatului este dovedită prin probele administrate, inclusiv:

declarațiile părții vătămate Gatmaniuc Victor, că a observat cum din vale venea un automobil de model „Opel”, iar pe partea stângă ieșea un alt automobil Opel de culoare deschisă. În acel moment o persoană trecea drumul pentru a se saluta. Când venea transportul, a avut loc tamponarea între automobile. Consideră că, în cazul în care nu sunt indicatoare, șoferul automobilului de culoare albă urma să cedeze trecerea, deoarece în regulile de circulație, dacă nu sunt instalate indicatoare, șoferul conduce după regula mâinii drepte. Până la accidentul rutier, în locul unde s-a produs accidentul nu erau instalate indicatoare, la 100 de metri distanță era instalat un indicator rutier cu semnificația trecere de pietoni și atenție copii, iar după producerea accidentului au fost instalate indicatoare rutiere și str. Chișinău a fost declarată drum principal;

declarațiile martorului Beț Tatiana, că la data de 11.10.2017, mergând pe alte drumuri care nu aveau instalate indicatoare cu semne de circulație, ajungând la intersecția dată pe un drum cu două benzi de circulație, ambele drumuri fiind asfaltate și gândindu-se că are aceiași prioritate ca și toți șoferii a mers după regula mâinii drepte. La intersecție s-a uitat în partea stângă, apoi s-a uitat în partea dreaptă, dorind să vireze la stânga cu semnalizatorul de direcție stânga aprins și văzând că nu vine nici o mașină, abia întorsese capul ca să continue drumul a văzut cum o automobil de model „Opel” de culoare albă a lovit-o în partea stângă față. La întocmirea schiței accidentului rutier a fost prezentă, măsurările efectuate de poliție la întocmirea schiței au fost corecte;

declarațiile martorului Beț Dorin, că, aflându-se pe bancheta din spate în automobilul pe care îl conducea sora sa, Beț Tatiana, au mers pe străzi care nu aveau nici un indicator de drum principal. Ajungând la intersecție au staționat să cedeze

trecerea și să se asigure că nu erau alte automobile în partea stângă sau dreaptă, automobilul era ieșit un pic din intersecție pentru ca să se vadă, deoarece nu era oglindă, era cu semnalizatorul de direcție stânga pornit. În acel moment a fost o lovitură puternică din partea stângă de către automobilul ce venea din vale;

declarațiile martorului Peev Andrei, că era pe bancheta din față a automobilului, la volan aflându-se sora lui Beț Dorin, Beț Tatiana, au ajuns la o intersecție. Tatiana, fiind la început de intersecție, cu automobilul poziționat spre stânga s-a uitat în dreapta în stânga, el de asemenea s-a uitat în dreapta și în stânga, și atunci a avut loc lovitură, iar airbag-ul l-a lovit în față văzând doar farurile din spate. Automobilul de model „Opel Insignia” de culoare albă venea din stânga și se deplasa în pantă cu viteză foarte mare, deoarece până la lovitură s-a uitat în stânga, dar nu a văzut nici un automobil. După lovitură, automobilul s-a oprit la o distanță de 10-15 m., lângă bordură, apoi lângă gard. După accident, Tatiana spunea că ea nu a văzut nici un indicator că drumul era principal, deoarece ambele drumuri erau asfaltate;

declarațiile martorului Crăciun Dumitru, că stând în s. XXXX, la oprire, pe trotuar, împreună cu Gatmanic Victor și alte persoane ce așteptau în stație autobusul 31, un automobil de culoare albă-gri se deplasa în pantă cu viteză mare, iar din partea cealaltă un alt automobil la volanul căruia era o femeie, a ieșit la intersecție, s-a oprit și s-a uitat în dreapta spre Vadul lui Vodă, în stânga nu s-a uitat și s-a pornit. În acel moment a avut loc lovitură. Automobilul de culoare albă a fost aruncat în partea stângă spre locul unde erau el și partea vătămată Gatmanic Victor. Ultimul l-a împins, dar el nu a mai reușit să se ferească. Pe acel sector, aproximativ cu jumătate de an în urmă au fost schimbați stâlpii și când s-au schimbat stâlpii i-au scos cu tot cu indicatoare;

declarațiile martorului Vataman Iurie, că activează în cadrul Primăriei XXXX în calitate de inginer cadastral și nu are tangență cu indicatoarele de deplasare din com. XXXX. În sectorul locativ unde s-a produs accidentul în perioada 2015-2017 de către Red Union Fenosa au fost schimbați pilonii de energie electrică, iar indicatoarele erau atârinate pe piloni. Tot în această perioadă au fost efectuate lucrări de apeduct pe str. Ion Aldea Teodorovici, Speranței, Bucuriei, inclusiv și pe str. XXXX unde s-a produs accidentul rutier. Străzile care au intrat în reparație se coordonează cu Primăria. Nu este de competența sa să cunoască despre indicatoarele de pe str. XXXX, și nici nu există în Primărie o persoană responsabilă de indicatoare. Probabil, indicatoarele au fost scoase împreună cu pilonii vechi. Dacă pilonii s-au scos, s-au scos cu tot ce era pe ei. De asemenea nu cunoaște dacă indicatoarele rutiere au fost instalate pe str. XXXX înainte sau după producerea accidentului rutier, și nici nu cunoaște cât timp străzile au fost fără indicatoare rutiere, având în vedere că la instalarea pilonilor noi au fost săpate șanțuri. Cunoaște că str. XXXX pe care a avut loc accidentul rutier, este drum principal. Nu este specialist în domeniul drumurilor, dar drumul național R5 și drumurile din localitate se intersectează cu drumul principal;

declarațiile martorului Buga Vera, că la momentul producerii accidentului rutier, nu erau instalate indicatoare, acestea fiind instalate după producerea accidentului;

declarațiile martorului Balan Ghenadie, că str. XXXX întotdeauna a fost drum principal, înaintea accidentului rutier erau instalate indicatoare, însă cu un an sau doi înainte de producerea accidentului indicatoarele au fost scoase;

procesul-verbal privind consemnarea celor constatate din 11.10.2017 potrivit căruia s-a stabilit că, la 11.10.2017 aproximativ orele 07:00 în mun. Chișinău, com. XXXX, str. XXXX, în preajma casei de locuit nr. 80, a avut loc un accident rutier unde au fost implicat automobilele de model Opel Insigna condus de XXXX condus de Muncescu V. și automobilul de model Opel Zafira cu n/î XXXX condus de Cristina Beț.;

procesul verbal de cercetare a locului accidentului și tabelul foto din 11.10.2017, potrivit căruia a fost întocmit în prezența conducătorului auto Muncescu V. în care sunt fixate circumstanțele producerii accidentului rutier;

schița accidentului rutier anexă la procesul-verbal de cercetare la fața locului din 11.10.2017;

tabel foto la locul comiterii accidentului rutier;

trimitere-extras din fișa medicală DCMU al IMSP IMU nr. 90482 pe numele pacientului Gatmaniuc Victor, potrivit căruia i-a fost stabilit diagnosticul la data externării: amputația traumatică a gambei drepte;

raportul de expertiză judiciară nr. 201802D0153 din 21.02.2018 potrivit căreia amputația traumatică a gambei drepte 1/3 superioară, care a fost cauzat în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și în circumstanțele indicate, ce prezintă pericol pentru viață și conform acestui criteriu se califică ca vătămare corporală gravă;

procesul-verbal de verificare a declarațiilor părții vătămate Gatmaniuc Victor la locul infracțiunii din 17 ianuarie 2018, potrivit căruia ultimul și-a susținut declarațiile depuse cu explicarea circumstanțelor de la fața locului.

În acest context, pct. 15 din Regulament prevede că, organizarea și dirijarea traficului rutier se efectuează prin intermediul (1) mijloacelor de semnalizare rutieră (indicatoare rutiere, marcaje rutiere, semafoare), precum și de către (2) agenții de circulație. Amenajarea inginerică a drumurilor se efectuează prin intermediul elementelor constructive de siguranță ale infrastructurii rutiere (parapete rutiere de protecție, stâlpi de direcționare, benzi rezonatoare). Benzile rezonatoare longitudinale se execută pe marginile carosabilului pentru preîntâmpinarea ieșirii întâmplătoare a vehiculelor de pe carosabil. Benzile rezonatoare transversale se execută pe suprafața carosabilului prealabil locurilor ce prezintă pericol (curbe în plan cu rază mică, intersecții, treceri pentru pietoni, instituții preșcolare, școlare etc.).

Punctul 16 din Regulamentul circulației rutiere, statuează că, mijloacele de semnalizare rutieră trebuie să fie în deplină concordanță și în ansamblu cu prevederile prezentului Regulament.

Când semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră intră în contradicție cu alte prevederi ale Regulamentului, participanții la trafic trebuie să urmeze prescrierile mijloacelor de semnalizare rutieră. În caz de neconcordanță între semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, primează:

a) marcajul de semnificație provizorie (de culoare portocalie) în raport cu marcajul permanent;

b) indicatorul rutier de semnificație provizorie (pe suport mobil) în raport cu indicatorul staționar și/sau cu marcajul rutier;

- c) semnalele semaforului în raport cu indicatoarele de prioritate;
- d) semnalele sau indicațiile agentului de circulație în raport cu semnalele semaforului, indicatoarele și marcajele rutiere, precum și față de prezentul Regulament.

La caz se atestă, că accidentul a avut loc în com. XXXX, mun. Chișinău, la intersecția străzilor XXXX cu o stradă adiacentă din dreapta (nu are denumire însă asfaltat).

Potrivit tabelului fotografic al procesului-verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 11.10.2017, la intersecția străzilor unde a avut loc accidentul nu era plasat nici un mijloc de semnalizare indicatoare rutiere, marcaje rutiere, semafoare) (f.d.9). Faptul că, la intersecția unde a avut loc accidentul nu era plasat nici un indicator a fost confirmat în ședința de judecată de către partea-vătămată Gatmanic Victor, martorii Crăciun și Buga Vera care sunt locuitori ai localității XXXX și care au declarat că cu jumate de an în urmă au fost schimbați stâlpii de energie electrică, iar odată cu stâlpii au fost scoase și marcajele. În acest sens este și scrisoarea primăriei XXXX nr. 02/1-38-366 din 12 octombrie 2017 adresată Direcției Transport Public și Căi de Comunicație mun. Chișinău prin care au solicitat instalarea indicatorilor rutieri în legătură cu asigurarea securității circulației.

De asemenea, reieșind din declarațiile martorilor, o sută de metri până la producerea accidentului era indicatorul „Atenție copii”. Acest fapt este probat prin declarațiile părții vătămate Gatmanic Victor, martorului Beț Cristina și prin procesul verbal de verificare a declarațiilor părții vătămate Gatmanic Victor, în special prin anexa procesului verbal (tabelul fotografic, f.d.98).

În acest context, pct. 64 din Regulament impune că conducătorul de vehicul trebuie să manifeste prudență sporită și, în caz de necesitate, să reducă viteza până la limita care i-ar garanta siguranța traficului sau chiar să oprească, în cazurile în care se deplasează pe lângă copii, persoane de vârstă înaintată, precum și persoane cu semne evidente de dizabilitate.

Astfel, conducătorului automobilului de model Opel Insigna, care conducea pe str. XXXX, locul unde era amplasat indicatorului „Atenție copii”, urma să manifeste prudență și diligență sporită la conducerea mijlocului de transport pentru a nu pune în pericol viața și sănătatea copiilor.

Punctul 59 subpct. 1)-4) din Regulamentul circulației rutiere statuează că,

1) Intersecția în care semafoarele nu funcționează sau în care funcționează semnalul galben intermitent se consideră intersecție cu circulație nedirijată;

2) La intersecția drumurilor de semnificație neechivalentă, conducătorul vehiculului care se deplasează pe drumul fără prioritate trebuie să cedeze trecerea vehiculelor ce se apropie de intersecție pe drumul cu prioritate;

3) În cazul în care drumul cu prioritate își schimbă direcția în intersecție, conducătorii de vehicule care se deplasează pe drumul cu prioritate trebuie să respecte ordinea trecerii intersecțiilor de semnificație echivalentă. Ulterior, aceeași ordine trebuie s-o respecte conducătorii de vehicule de pe drumurile fără prioritate;

4) La intersecția drumurilor de semnificație echivalentă, conducătorul de vehicul trebuie să cedeze trecerea vehiculelor care se apropie de intersecție din dreapta, indiferent de direcția de deplasare ulterioară a acestora.

Prin urmare, pct. 59 din Regulamentul circulației rutiere, statuează 2 situații opuse în cazul drumurilor fără prioritate și drumurilor cu prioritate.

La caz, instanța atestă că prevederile Codului circulației rutiere operează cu noțiunile de semnificație echivalentă și neechivalentă a drumurilor, în dependență de care se stabilește aplicarea or subpct. 2) ori subpunct 4).

În concluzie urma să se stabilească, în ce mod se stabilește semnificație drumului echivalent ori nu.

Astfel, tot Regulamentul, circulației rutiere, în anexa nr. 3 intitulată „Indicatoare de avertizare”, stabilește ca indicator pct. 1.6 cu semnificația „Intersecție a drumurilor de semnificație echivalentă”.

În concluzie, pentru a stabili semnificația drumurilor echivalente urmează la intersecția drumurilor să fie amplasat indicatorul 1.6., fapt ce din probele cercetate în ședința de judecată s-a stabilit că la intersecția unde a avut loc accidental nu a fost amplasat nici un indicator.

În acest context, în lipsa unui indicat care să statuează semnificația drumurilor echivalente, ori a unui indicator care să stabilească prioritatea drumurilor urmează a fi aplicate pct. 59 subpct. 4) din Regulamentul circulației rutiere, care statuează că, la intersecția drumurilor de semnificație echivalentă, conducătorul de vehicul trebuie să cedeze trecerea vehiculelor care se apropie de intersecție din dreapta, indiferent de direcția de deplasare ulterioară a acestora.

Cu referire la argumentul părții apărării precum că str. XXXX, M4 este drum național, instanța de judecată remarcă că Regulamentul circulației rutiere stabilește regulile de circulație și în pct. 7 din regulament, face distincție dintre: drum cu prioritate – drumul semnalizat prin indicatoarele rutiere 1.7.1 – 1.7.3, 2.3 și 5.2 sau drumul modernizat ori împietrit în raport cu drumul rudimentar, drum public – orice cale de comunicație terestră, inclusiv construcțiile artificiale și drumurile rudimentare, deschisă pentru circulația vehiculelor și a pietonilor.

În context, a încălcat regulile de securitate rutieră, conducătorul auto care a încălcat prevederile art. 59 subpct 4) din Regulamentul circulației rutiere și nu a acordat prioritate autovehiculului care ieșea în intersecție din partea dreaptă, fiind inculpatul Muncescu V. Astfel, acesta a încălcat regulamentul circulației rutiere și anume pct. 59 subpct. 4).

S-a constatat că la caz, *conducătorii autovehicule urmau să aplice „regula mâinii drepte”*. Astfel, *Muncescu V., conducând pe un drum unde era semnul „atenție copii” urma să manifeste o atenție sporită ce ține de securitatea circulației rutiere*. Potrivit tabelului-foto, anexă a procesului-verbal de cercetare la fața locului din 11.10.2017, *autovehiculul de model Opel Zafira, care venea din partea dreaptă a str. XXXX se vede că automobilul era deja antrenat în totalitate în intersecție* fiind vizibil din direcția de deplasare a automobilului condus de Muncescu V. Acest fapt este probat prin schița accidentului rutier, dar este confirmat și prin declarațiile părții vătămate precum și prin declarațiile martorului Crăciun D. care a reținut că, „... un automobil de culoare albă-gri se deplasa în pantă cu viteză mare, iar din partea cealaltă un alt automobil la volanul căruia era o femeie, a ieșit la intersecție, s-a oprit și s-a uitat

în dreapta spre Vadul lui Vodă, în stânga nu s-a uitat și s-a pornit. În acel moment a avut loc lovitură...”.

Cât privește, alegațiile părții apărării precum că automobilul condus de Muncescu V. de model „Opel Insigna” este lovit în partea frontală, din tabelul foto anexat la procesul-verbal de cercetare la fața locului rezultă clar că partea afectată de lovitură este partea dreaptă-frontală din față a automobilului.

Ce ține despre viteza de conducere a ambelor automobile implicate în accident, declarațiile părții vătămate și a martorilor între ei sunt contradictorii, astfel încât unii declară că automobilul de model Opel Zafira era condus cu viteză excesivă, alții declară că automobilul de model Opel Insigna era condus cu viteză excesivă.

Subsecvent, organul de urmărire penală, la etapa urmăririi penale nu au stabilit viteza de conducere a ambelor automobile. Totuși pentru constatarea încălcării pct. 56 subpct. 4) din Regulamentul circulației rutiere, stabilirea viteza de conducere nu este un element de încadrare, cu toate acestea, instanța nu poate să nu i-a în considerare că Muncescu V. conducea automobilul pe un traseu unde era indicatorul atenție copii, ceea ce presupune pe lângă diligența maximă în conducerea automobilului și minimizarea vitezei de conducere.

3. Avocatul Anatolie Jereghi a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

Apelantul a invocat că potrivit actului de învinuire, lui Muncescu V. i se încredințează faptul că ajungând la intersecția str. XXXX com. XXXX cu un alt drum, fără denumire, nu a cedat trecerea automobilului de model Opel Zafira ce se deplasa din partea dreapta relativ deplasării sale, astfel ar fi încălcat prevederile pct. 59.(4) din Regulamentul circulației rutiere.

Potrivit Regulamentului Circulației Rutiere drum cu prioritate - drumul semnalizat prin indicatoarele rutiere 1.7,1 - 1.7.3, 2.3 și 5.2 sau drumul modernizat ori împietrit în raport cu drumul rudimentar.

Astfel se constată că str. XXXX, pe care se deplasa Muncescu V., la volanul automobilului de model Opel Insignia, reprezintă drum național, modernizat, cu o lățime de 7 m (în locul accidentului) care face legătura dintre capitala țării, or. Chișinău – com. XXXX și or. XXXX și reprezintă drum principal în raport cu porțiunea de drum pe care se deplasa Beț Tatiana, la volanul automobilului de model Opel Zafira, porțiune de drum cu o lungime de aproximativ 100-200 m și cu o lățime de 4,4 m (potrivit schemei accidentului rutier) care face legătura dintre drumurile secundare ale localității cu drumul național R.5 str. XXXX. Din care considerente se constată că aceste 2 drumuri nu pot avea semnificație echivalentă.

Faptul dat se constată și prin declarațiile inginerului cadastral Vataman Iurie, audiat în calitate de martor la data de 21.11.2018, care a declarat că str. XXXX este strada principală și face parte din categoria drumurilor Naționale. Iar strada pe care se deplasa automobilul de model Opel Zafira, nu are denumire este o porțiune de drum 100-200 m care leagă 2 drumuri.

Astfel, potrivit pct. 59 alin, 2) din Regulamentul Circulației Rutiere „La intersecția drumurilor de semnificație neechivalentă, conducătorul vehiculului care se

deplasează pe drumul fără prioritate trebuie să cedeze trecerea vehiculelor ce se apropie de intersecție pe drumul cu prioritate.

Din circumstanțele de fapt și de drept, instanța de fond urma să rețină faptul că, cerințele Regulamentului Circulației Rutiere au fost încălcate de către Beț Tatiana, care se deplasa la volanul automobilului de model Opel Zafira pe un drum fără prioritate și care înafara de faptul că, nu a cedat trecerea mijlocului de transport care se deplasa pe drum cu prioritate, a încălcat și prevederile Regulamentului circulației rutiere prevăzute de pct. 40 alin. (3), potrivit cărora „Virările trebuie executate astfel încât la ieșirea din intersecție, vehiculul să nu ajungă pe banda de sens opus”.

Or, din materialele cauzei penale și în special schema accidentului rutier se constată că mijlocul de transport de model Opel Zafira s-a angajat în intrarea în intersecție pe partea stângă relativă deplasării sale, adică pe banda de sens opus și mai mult a intrat în intersecție virând la stânga la fel pe banda de sens opus pe care se deplasa Muncescu V., la volanul automobilului de model Opel Insignia.

Circumstanțele date se constată și prin foto tabelul de la fața locului anexă a procesului verbal de cercetare la fața locului.

Anume din aceste considerente, se explică deteriorările mijlocului de transport de model Opel Zafira, cauzate ca urmare a tamponării.

Or, atât din foto tabelul anexă a procesului verbal de cercetare la fața locului f.d. (10 -12), cât și procesului-verbal de constatare a pagubelor din dosarul de daune nr. 19/156, se constată că mijlocul de transport de model Opel Zafira este deteriorat în partea frontala dreaptă, ceea ce explică dinamica accidentului și anume poziționarea automobilului de model Opel Zafira în momentul impactului în raport cu automobilul de model Opel Insignia, care potrivit schemei accidentului rutier (f.d. 6), la momentul impactului se afla în mijlocul intersecției, iar potrivit foto tabelului, se constată că mijlocul de transport de model Opel Insignia are deteriorări neesențiale în partea laterală dreapta și anume în partea roții punții din față dreapta (f.d 13).

Aceste circumstanțe de fapt, constatate la fața locului, explică dinamica accidentului și faptul că mijlocul de transport de model Opel Zafira s-a angajat în trecerea intersecției, efectuând manevra de virare în partea stângă pe banda de sens opus, fapt confirmat și de martorii Crăciun Dumitru, Balan Gheorghe.

Subsidiar, instanța de fond urma să rețină faptul că învinuirea adusă lui Muncescu V. nu și-a găsit confirmarea, nici în partea ce ține de faptul că ultimul, cu partea frontală a automobilului condus, a comis tamponarea în partea laterala stânga - față a automobilului de model Opel Zafira. Or, aceste învinuiri sunt răsturnate de circumstanțele de fapt expuse mai sus.

Totodată, instanța de fond urma să rețină faptul că învinuirea adusă lui Muncescu V., precum că ultimul nu a ținut cont de totalitatea factorilor care caracterizează condițiile rutiere și anume de faptul că, se deplasa pe un sector de drum unde persistă pericolul apariției copiilor pe carosabil este una neîntemeiată.

Or, potrivit schemei accidentului rutier și a foto tabelului, anexă a procesului verbal de verificare a declarațiilor la fața locului, se constată că semnalul de avertizare 1.21. „Copii” care avertizează despre începutul unui sector de drum în apropierea școlilor, instituțiilor preșcolare etc. unde persistă pericolul apariției copiilor pe

carosabil, este instalat la ieșirea din intersecția unde a avut loc accidentul și până sau în intersecția respectivă, având instalat panoul adițional 6.1.1. (200 m).

Astfel, potrivit anexei nr. 3 a Regulamentului Circulației Rutiere panoul adițional 6.1.1. - indică distanța de la locul instalării indicatorului până la începutul sectorului de drum periculos, locul intrării în vigoare a interzicerii sau restricției corespunzătoare, precum și distanța până la anumite obiective care se află în direcția de mers.

Din considerentele menționate, Muncescu V. nu s-a deplasat cu mijlocul de transport în raza de acțiune a indicatorului 1.21 „Copii” ori potrivit panoului adițional, începutul sectorului de drum periculos urma să înceapă de la o distanță de 200 m de la instalarea indicatorului de avertizare 1.21.

Respectiv, potrivit probelor cercetate în cadrul ședințelor de judecată se constată că în acțiunile inculpatului nu se întrunesc elementele componenței de infracțiune și anume încălcarea regulilor de circulație rutieră.

Totodată, potrivit prevederilor pct. 4 a Regulamentului Circulației Rutiere „Orice participant la trafic care respectă prezentul Regulament este în drept să conteze pe faptul că și ceilalți participanți la trafic execută cerințele acestuia”.

În speță, inculpatul nu putea să prevadă că un alt participant la trafic încălcând prevederile Regulamentului Circulației Rutiere, fără ca să cunoască prioritatea drumului pe care se deplasează, va efectua o manevră de virare spre stânga în intersecție, ieșind pe contrasens și ca rezultat va tampona în partea laterală dreaptă - față cu atât mai mult că Muncescu V. deja se afla în intersecției.

Iar potrivit pct. 58 alin. 3 al Regulamentului Circulației Rutiere, „conducătorul este obligat să cedeze trecerea vehiculelor deja angajate în trecerea intersecției, indiferent de direcția lor de deplasare, precum și pietonilor care finalizează traversarea carosabilului”.

Potrivit materialelor cauzei penale și probelor cercetate în cadrul ședințelor de judecată s-a constatat cu certitudine faptul că de către inculpat nu au fost încălcate regulile de securitate rutieră, iar urmărirea stipulată la art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, sunt în raport de cauzalitate cu comiterea încălcărilor regulilor de securitate a circulației rutiere de către Beț Tatiana, conducătoarea mijlocului de transport de model Opel Zafira, care contrar prevederilor pct. 59 alin. 2) din Regulamentul Circulației Rutiere „La intersecția drumurilor de semnificație neechivalentă, conducătorul vehiculului care se deplasează pe drumul fără prioritate, trebuie să cedeze trecerea vehiculelor ce se apropie de intersecție pe drumul cu prioritate”.

Mai mult, în cadrul cercetării judecătorești, conducătoarea mijlocului de transport de model Opel Zafira, a recunoscut și a declarat că nu cunoștea pe ce drum se deplasează, nu cunoștea localitatea, iar direcția de deplasarea îi era arătată de fratele său, Beț Dorin, care se afla pe bancheta din spate.

Argumentele invocate de către conducătoarea mijlociului de transport Beț Tatiana, a martorilor Beț Dorin și Peev Andrei, cu referire la faptul că înainte de a se angaja în traversarea intersecției, s-au asigurat dacă din ambele părți nu au careva obstacol și imediat ce s-au asigurat, a luat piciorul de pe frână și în momentul când mașina s-a pornit din loc, a fost tamponată de automobilul condus de către Muncescu

V., urmează a fi apreciate critic din considerentul că, martorul Crăciun Dumitru a declarat că, conducătoarea mijlocului de transport de model Opel Zafira nu s-a uitat în partea stângă relativ deplasării sale, în momentul când s-a angajat în intrarea în intersecție, fapt confirmat și de către martorul Balan Ghenadie și Buga Vera, care a declarat că mijlocul de transport de model Opel Zafira se deplasa cu viteză și s-a angajat în trecerea intersecției cu aceeași viteză, ceea ce și explică încă odată gravitatea deteriorărilor mijlocului de transport Opel Zafira. Or, asemenea deteriorări nu pot fi cauzate în urma unei tamponări în obstacol cu o viteză mică.

Mai mult, în situația în care conducătoarea mijlocului de transport de model Opel Zafira, s-ar fi uitat în partea stângă relativ deplasării, pe str. XXXX ar fi văzut automobilul de model Opel Insignia condus de către Muncescu V. Or, câmpul de vizibilitate îi asigura această posibilitate, iar argumentul precum că, afara era ceață și nu se vedea bine, urmează a fi respins deoarece este combătut prin declarațiile martorilor și a pozelor foto din planșa fotografică, anexă a procesului verbal de cercetare la fața locului, potrivit cărora se observă că câmpul de vizibilitate este unul mare, iar afară era o zi senină.

Urmează a fi respinsă aprecierea instanței de fond cu referire la faptul că, mijlocul de transport de model Opel Zafira la momentul impactului era antrenat în totalitate în intersecție, fiind vizibil din ambele sensuri ale drumului, făcând trimitere la foto tabelul anexă la procesul verbal de cercetare la fața locului din 11.10.2017. Or, potrivit declarațiilor martorului Beț Tatiana, ultima a declarat că după impact, automobilul pe care îl conducea, s-a deplasat mai departe în intersecție. Anume din acest considerent se explică faptul că potrivit pozelor din foto - tabelul anexă la procesul verbal de cercetare la fața locului, mijlocul de transport de model Opel Zafira se află în intersecție,

La fel, urmează a fi respinse argumentele instanței de fond cu referire la faptul că partea apărării a indicat că mijlocul de transport de model Opel Insignia, este lovit în partea frontală.

Or, potrivit foto - tabelului se constată cu certitudine faptul că mijlocul de transport este lovit în partea față dreapta și anume: colțul barei de protecție din față dreapta și roata față dreapta.

Iar potrivit schemei accidentului rutier se constată că locul tamponării este mijlocul intersecției, ceea ce denotă faptul că mijlocul de transport de model Opel Insignia se afla în plină intersecție, când a fost lovit cu partea stângă față de către mijlocul de transport de model Opel Zafira. Anume din circumstanțele faptice stabilite în fața locului se constată că declarațiile date de către martorii Beț Tatiana, Beț Dorin și Peev Andrei, cu referire la faptul că înainte de a se angaja în intersecție, s-au asigurat că din ambele părți nu au obstacole și doar după aceasta au început deplasarea în intersecție, Or, în situația în care Beț Tatiana s-ar fi uitat în partea stângă relativ deplasării sale avea cu siguranță să vadă mijlocul de transport de model Opel Insignia.

În aceeași ordine de idei urmează a fi respinsă aprecierea instanței de fond cu referire la faptul că Muncescu V. a avut posibilitatea de a evita accidentul. Or, în primul, rând instanța de fond nu este expert pentru a constata posibilitatea evitării accidentului, acest fapt fiind posibil doar în cadrul unei expertize auto tehnice. La fel,

instanța de fond și-a asumat rolul unui expert, invocând faptul, că Muncescu V. a avut posibilitatea de a evita accidentul prin stoparea mijlocului de transport în momentul în care în câmpul de vizibilitate a apărut mijlocul transport de model Opel Insignia, fără a lua în considerație că acest fapt urmă să fie constatat doar printr-un experiment la fața locului.

Deși aceste acțiuni procesuale au fost solicitate de a fi efectuate, instanța de fond a refuzat, în dispunerea efectuării expertizei auto tehnice și a experimentului prin care a încălcat dreptul la un proces echitabil, principiul contradictorialității, precum și dreptul la apărare, Or aceste acțiuni procesuale urmau a fi efectuate pentru a da răspuns la întrebările esențiale pentru soluționarea corectă a acestui caz.

Instant de fond, neavând o constatare a unui expert referitor la posibilitatea de a evita accidentul, momentul apariției obstacolului în vizorul ambilor șoferi, reieșind din declarațiile acestora raportate la rezultate și constatările care urmau a fi obținute în urma efectuării experimental, a reieșit doar din propriile aprecieri și a constatat că Muncescu V. ar fi avut posibilitatea de a evita accidentul, prin stoparea mijlocului de transport în momentul în care a apărut obstacolul în vizorul său.

Aceste aprecieri, instanța le-a făcut reieșind din declarațiile martorilor Beț Tatiana, Beț Dorin, Peev Andrei, fără a lua în calcul declarațiile date de către martorii: Buga Vera, care a declarat că automobilul mai înalt de culoare sură mergea cu viteză și nu a staționat la ieșirea din intersecție, la volanul acestui automobil se afla o domnișoară. Și declarațiile date de către martorul Balan Gheorghe, care a declarat că mijlocul de transport de model Opel de culoare sură, mergea cu viteză și nu a încetinit în momentul când a ajuns la intersecție, precum și declarațiile inculpatului.

Astfel, instanța de fond a încălcat dreptul la apărare, dreptul la un proces echitabil, precum și principiul contradictorialității.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2022, apelul a fost respins, ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că la pronunțarea sentinței, ***instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept*** și just a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunea imputată lui.

Astfel, necătând la faptul că inculpatul nu-și recunoaște vina în comiterea infracțiunii imputate, vina lui a fost dovedită integral de sistema de probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, și care combat și argumentele apelului înaintat.

Declarațiile depuse de către inculpatul, prin care dânsul nu a recunoscut comiterea infracțiunii comise de el, sunt declarații ce nu corespund adevărului, depuse în încercarea de se eschiva de la răspunderea penală.

Mai mult ca atât, inculpatul, de facto, recunoaște vina, or, ***în timpul deplasării, conducătorul auto n-a manifestat prudență sporită la trafic, n-a apreciat corect situația rutieră în care se afla autovehiculul la momentul respectiv, n-a luat în considerație starea lucrurilor în traficul rutier ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecinței acestora, nu a ținut cont de semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră și totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere.***

În cadrul examinării cauzei, s-a dispus prin încheierea din 11.05.2021 efectuarea expertizei judiciare auto-tehnică, astfel concluzia expertului judiciar nu combate cele relatate de către partea apărării, astfel instanța de fond corect a constatat comiterea accidentului rutier imputat inculpatului Muncescu V.

S-a constatat că la caz, conducătorii autovehicule urmau să aplice „regula mîinii drepte”. Astfel, Muncescu V., conducând pe un drum unde era semnul „atenție copii” urma să manifeste o atenție sporită ce ține de securitatea circulației rutiere.

Potrivit tabelului-foto, anexă a procesului-verbal de cercetare la fața locului din 11.10.2017, autovehiculul de model Opel Zafira, care venea din partea dreaptă a str. XXXX (f.d. 9) se vede că automobilul era deja antrenat în totalitate în intersecție, fiind vizibil din direcția de deplasare a automobilului condus de inculpat, fapt probat prin schița accidentului rutier.

Ce ține despre viteza de conducere a ambelor automobile implicate în accident, declarațiile părții vătămate și a martorilor între ei sunt contradictorii, astfel încât unii declară că automobilul de model Opel Zafira era condus cu viteză excesivă, alții declară că automobilul de model Opel Insignia era condus cu viteză excesivă.

Totodată, organul de urmărire penală, la etapa urmăririi penale nu au stabilit viteza de conducere a ambelor automobile. Totuși, pentru constatarea încălcării pct. 56 subpct. 4) din Regulamentul Circulației Rutiere, stabilirea viteza de conducere nu este un element de încadrare, cu toate acestea, instanța nu poate să nu i-a în considerare că Muncescu V. conducea automobilul pe un traseu unde era indicatorul atenție copii, ceea ce presupune pe lângă diligența maximă în conducerea automobilului și minimizarea vitezei de conducere.

Mai mult, instanța de fond corect a concluzionat ca fiind confirmată vinovăția inculpatului pentru fapta de *încălcare a regulilor de securitate a circulației reglementate de prevederile pct. 45 subpct. 1) lit. a), b), c) și d) al Regulamentului Circulației Rutiere care stipulează că conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră și subpct. 2) care prevede că în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului și prevederile art. 22 alin. (4) lit. b) din Legea privind siguranța traficului rutier nr. 131-XVI din 07.06.07, care stipulează că participanții la traficul rutier sunt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluența și siguranța traficului, să nu pericliteze siguranța unor alți participanți la trafic, să nu cauzeze prejudicii mediului înconjurător, proprietății publice sau private.*

5. Avocatul Anatolie Jereghi, declară recurs ordinar, solicitând casarea hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

Recurentul indică că instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor legale și a constatat vinovăția inculpatului, bazându-se preponderent pe probele cercetate de prima instanță, cărora nici nu li s-a dat citire.

Așadar, potrivit celor consemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel a purces la examinarea probelor și înscrisurilor doar prin enumerarea acestora.

Subsecvent, procurorul doar a invocat existența proceselor verbale de audiere a martorilor, fără a le da citire declarațiilor, cu consemnarea faptului dat în procesul-verbal, iar instanța de apel le-a inclus în decizia sa ca fiind cercetate în cadrul ședinței de judecată.

Mai mult decât atât, în cadrul ședinței de judecată a fost admis parțial cererea apărării privind dispunerea efectuării expertizei auto-tehnice și a experimentului, fiind admisă doar efectuarea expertizei auto-tehnică, care a fost efectuată la data de 09.12.2021.

Lecturând conținutul deciziei, s-a constatat faptul că de către instanța de apel expertiza auto-tehnică nr, XXXX nu a fost cercetată și nici nu s-a expus referitor la această probă, necătând la faptul că potrivit raportului de expertiză la răspunsul întrebării nr. 7 se indică „aprecierea posibilității tehnice a conducătorului automobilului de model Opel Insignia cu n/î XXXX, de evitare a tamponării automobilului de model Opel Zafira cu n/î XXXX, potrivit schemei accidentului rutier și declarațiilor martorilor nu este posibil, Posibilitatea tehnică a conducătorului automobilului de model Opel Insignia cu n/î XXXX, de evitare a tamponării automobilului de model Opel Zafira cu n/î XXXX, poate fi stabilită doar în cazul prezentării expertului datele obiective despre timpul deplasării automobilului de model Opel Zafira cu n/î XXXX în câmpul de vizibilitate a conducătorului automobilului de model Opel Insignia cu n/î XXXX, din momentul apariției obstacolului pentru circulație, care poate fi stabilit în cadrul unui experiment, cu participarea persoanelor cointeresate”.

Astfel, s-a constatat că atât instanța de fond, cât și instanța de apel și-au preluat prerogativele expertului, constatând faptul că Muncescu V. este vinovat de comiterea accidentului rutier și că ultimul a avut posibilitatea tehnică de a evita accidentul. Aceasta, în situația în care potrivit raportului de expertize, expertul indică clar că nu poate da răspuns la această întrebare, iar pentru aceasta este nevoie de efectuat un experiment, care a fost solicitat de către partea apărării de a fi efectuat la toate etapele procesului (urmărire penală, instanța de fond, curtea de apel), însă acest demers al părții apărării a fost respins neîntemeiat.

Or, în cel de-al doilea ciclu procedural în urma căruia s-a constatat că inculpatul se face vinovat de comiterea infracțiunii, instanța de apel nu a invocat un motiv întemeiat, care să justifice neprezentarea martorilor și admiterea cu titlu de probe a depozițiilor acestora.

Instanța de apel urma să cerceteze aspectele învinuirii înaintate inculpatului, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să prezinte raționamentele forte, care au stat la baza admiterii unor probe și respingerea altora.

Prin urmare, s-a constatat o denaturare a probelor și apreciere arbitrară a acestora, care în mod vădit a denaturat concluziile privind existența sau inexistența faptelor și implicit constatarea vinovăției sau a nevinovăției inculpatului Muncescu V.

Respectiv, instanța de apel, pentru a constata în acțiunile lui Muncescu V. existența elementelor componenței de infracțiune prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, a reținut că potrivit actului de învinuire, Muncescu Veaceslav i se încredințează faptul că, ajungând la intersecția str. XXXX, com. XXXX cu un alt drum fără denumire, nu a cedat trecerea automobilului de model Opel Zafira ce se deplasa din partea dreaptă relativ deplasării sale, astfel ar fi încălcat prevederile pct 59. (4) din Regulamentul Circulației Rutiere.

Potrivit materialelor cauzei penale, care reprezintă shema grafică a drumurilor din com. XXXX, se constată că com. XXXX este traversată de str. XXXX, care constituie Drumul Național R5 Chișinău - XXXX – XXXX M4.

Iar conform schemei amenajării intersecției pe drumul național R.5 Chișinău - XXXX – XXXX M4 (str. XXXX, com. XXXX), se constată că str. XXXX reprezintă drum principal în raport cu str. XXXX și cu o altă porțiune de drum fără denumire pe care se deplasa automobilul de model (Opel Zafira condus de Beț Tatiana.

Potrivit Regulamentului Circulației Rutiere drum cu prioritate - drumul semnalizat prin indicatoarele rutiere 1.7.1 - 1.7.3, 2.3 și 5.2 sau drumul modernizat ori împietrit în raport cu drumul rudimentar.

Astfel se constată că str. XXXX pe care se deplasa Muncescu V. la volanul automobilului de model Opel Insignia, reprezintă drum național, modernizat, cu o lățime de 7 m (în locul accidentului) care face legătura dintre capitala țării or. Chișinău – com. XXXX și or. XXXX, și reprezintă drum principal în raport cu porțiunea de drum pe care se deplasa Beț Tatiana la volanul automobilului de model Opel Zafira, porțiune de drum cu o lungime de aproximativ 100-200 m și cu o lățime de 4.4 m (potrivit schemei accidentului rutier) care face legătura dintre drumurile secundare ale localității cu drumul național R.5 str. XXXX. Din care considerente se constată că aceste 2 drumuri nu pot avea semnificație echivalentă.

Faptul dat se constată și prin declarațiile inginerului cadastral Vataman Iurie, audiat în calitate de martor la data de 21.11.2018. care a declarat că str. XXXX este strada principală și face parte din categoria drumurilor naționale. Iar strada pe care se deplasa automobilul de model Opel Zafira, nu are denumire este o porțiune de drum 100-200 m, care leagă 2 drumuri.

Astfel potrivit pct. 59 alin. 2) din Regulamentul Circulației Rutiere „La intersecția drumurilor de semnificație neechivalentă, conducătorul vehiculului care se deplasează pe drumul fără prioritate trebuie să cedeze trecerea vehiculelor ce se apropie de intersecție pe drumul cu prioritate”.

Din circumstanțele de fapt și de drept, instanța de apel urma să rețină faptul că cerințele Regulamentului Circulației Rutiera au fost încălcate de către Beț Tatiana, care se deplasa la volanul automobilului de model Opel Zafira pe un drum fără prioritate și care înafara de faptul că nu a cedat trecerea mijlocului de transport care se deplasa pe drum cu prioritate a încălcat și prevederile Regulamentului Circulației Rutiere

prevăzute de pct. 40 alin, (3). potrivit căroră „Virările trebuie executate astfel încât la ieșirea din intersecție vehiculul să nu ajungă pe banda de sens opus...”

Or, din materialele cauzei penale și în special schema accidentului rutier se constată că mijlocul de transport de model Opel Zafira s-a angajat în intrarea în intersecție pe partea stângă relative deplasării sale adică pe banda de sens opus și mai mult a intrat în intersecție, virând la stânga la fel pe banda de sens opus, pe care se deplasa Muncescu V., la volanul automobilului de model Opel Insignia. Fapt constatat și prin schema nr. 2, anexă la expertiza auto tehnică nr. XXXX din 09.12.2021.

Astfel, s-au explicat deteriorările mijlocului de transport de model Opel Zafira, cauzate ca urmare a tamponării. Or. atât din foto, tabelul anexă a procesului verbal de cercetare la fața locului, cât și procesului verbal de constatare a pagubelor din dosarul de daune nr.19/156, se constată că mijlocul de transport de model Opel Zafira este deteriorat în partea frontală dreaptă, ceea ce explică dinamica accidentului și anume poziționarea automobilului de model Opel Zafira în momentul impactului în raport cu automobilul de model Opel Insignia, care potrivit schemei accidentului rutier (f.d. 5) la momentul impactului se afla în mijlocul intersecției, iar potrivit foto tabelului se constată că mijlocul de transport de model Opel Insignia are deteriorări neesențiale în partea laterală dreapta și anume în partea roții punții din față dreapta (f.d 13).

Aceste circumstanțe de fapt, constatate la fața locului, explică dinamica accidentului și faptul că mijlocul de transport de model Opel Zafira s-a angajat în trecerea intersecției, efectuând manevra de virare în partea stângă pe banda de sens opus. Fapt confirmat și de martorii Crăciun Dumitru, Balan Gheorghe.

Subsidiar, instanța de recurs urmează să rețină faptul că învinuirea adusă lui Muncescu Veaceslav nu si-a găsit confirmarea nici în partea ce ține de faptul că Muncescu V., cu partea frontală a automobilului condus, a comis tamponarea în partea laterală stânga - față a automobilului de model Opel Zafira. Or, aceste învinuiri sunt răsturnate de circumstanțele de fapt expuse.

Totodată, învinuirea adusă lui Muncescu V., precum că ultimul nu a ținut cont de totalitatea factorilor care caracterizează condițiile rutiere și anume de faptul că se deplasa pe un sector de drum unde persistă pericolul apariției copiilor pe carosabil este una neîntemeiată.

Or. potrivit schemei accidentului rutier (f.d. 6) și a foto tabelului anexă a procesului verbal de verificare a declarațiilor la fața locului (f.d.101), se constată că semnalul de avertizare 1.21. „Copii” care avertizează despre începutul unui sector de drum în apropierea școlilor, instituțiilor preșcolare etc. unde persistă pericolul apariției copiilor pe carosabil, este instalat la ieșirea din intersecția unde a avut loc accidentul și nu până sau în intersecția respectivă, având instalat panoul adițional 6.1.1. (200 m).

Astfel, potrivit anexei nr. 3 a Regulamentului Circulației Rutiere panoul adițional 6.1.1. - indică distanța de la locul instalării indicatorului până la începutul sectorului de drum periculos, locul intrării în vigoare a interzicerii sau restricției corespunzătoare, precum și distanța până la anumite obiective care se află în direcția de mers.

Or, Muncescu Veaceslav nu s-a deplasat cu mijlocul de transport în raza de acțiune a indicatorului 1.21 „Copii” ori potrivit panoului adițional, începutul sectorului

de drum periculos urma să înceapă de la o distanță de 200 m de la instalarea indicatorului de avertizare 1.21.

Respectiv, conform materialelor cauzei penale și probelor cercetate în cadrul ședințelor de judecată s-a constatat cu certitudine faptul că de către inculpatul Muncescu V. nu au fost încălcate regulile de securitate rutieră, stipulate la art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, sunt în raport de cauzalitate cu comiterea încălcărilor regulilor de securitate a circulației rutiere de către Beț Tatiana, conducătoarea mijlocului de transport de model Opel Zafira care contrar prevederilor pct, 59 alin. 2) din Regulamentul Circulației Rutiere „La intersecția drumurilor de semnificație neechivalentă, conducătorul vehiculului care se deplasează pe drumul fără prioritate trebuie să cedeze trecerea vehiculelor ce se apropie de intersecție pe drumul cu prioritate”.

Subsecvent, în cadrul cercetării judecătorești însăși conducătoarea mijlocului de transport de model Opel Zafira, a recunoscut și a declarat că nu cunoștea pe ce drum se deplasează, nu cunoștea localitatea, iar direcția de deplasarea îi era arătată de fratele său, Beț Dorin, care se afla pe bancheta din spate.

Argumentele invocate de către conducătoarea mijlociului de transport Beț Tatiana, a martorilor Beț Dorin și Peev Andrei, cu referire la faptul că înainte de a se angaja în traversarea intersecției, s-au asigurat dacă din ambele părți nu au careva obstacol și imediat ce s-au asigurat, a luat piciorul de pe frână și în momentul când mașina s-a pornit din loc, a fost tamponată de automobilul condus de către Muncescu V., urmează a fi apreciate critic din considerentul că, martorul Crăciun Dumitru a declarat că conducătoarea mijlocului de transport de model Opel Zafira, nu s-a uitat în partea stângă, relativ deplasării sale, în momentul când s-a angajat în intrarea în intersecție, fapt confirmat și de către martorul Balan Ghenadie și Buga Vera, care a declarat că mijlocul de transport de model Opel Zafira se deplasa cu viteză și s-a angajat în trecerea intersecției cu aceeași viteză, ceea ce și explică încă odată gravitatea deteriorărilor mijlocului de transport Opel Zafira, Or asemenea deteriorări nu pot fi cauzate în urma unei tamponări în obstacol cu o viteză mică.

Mai mult, în situația în care conducătoarea mijlocului de transport de model Opel Zafira, s-ar fi uitat în partea stângă relativ deplasării, pe str. XXXX, ar fi văzut automobilul de model Opel Insignia, condus de către Muncescu V. Or. câmpul de vizibilitate îi asigură această posibilitate, iar argumentul precum că, afara era ceață și nu se vedea bine, urmează a fi respins deoarece este combătut prin declarațiile martorilor și a pozelor foto din planșa fotografică, anexă a procesului verbal de cercetare la fața locului, potrivit cărora se observă că câmpul de vizibilitate este unul mare, iar afară era o zi senină (f.d. 9).

La fel, urmează a fi respinsă aprecierea instanței de apel cu referire la faptul că, mijlocul de transport de model Opel Zafira, la momentul impactului, era antrenat în totalitate în intersecție fiind vizibil din ambele sensuri ale drumului, făcând trimitere la foto tabelul anexă la procesul verbal de cercetare la fața locului din 11.10.2017. Or. potrivit declarațiilor martorului Beț Tatiana. ultima a declarat că după impact, automobilul pe care îl conducea s-a deplasat mai departe în intersecție. Anume din acest considerent se explică faptul că potrivit pozelor din foto- tabelul anexă la procesul

verbal de cercetare la fata locului mijlocul de transport de model Opel Zafira se află în intersecție.

Iar potrivit schemei accidentului rutier și a Schiței nr. 2 anexa raportului de expertiză s-a constatat că locul tamponării este mijlocul intersecției, ceea ce denotă faptul că mijlocul de transport de model Opel Insignia se afla în plină intersecție când a fost lovit cu partea stângă față de către mijlocul de transport de model Opel Zafira.

Anume din circumstanțele factice stabilite la fața locului s-a constatat că declarațiile date de către martorii Beț Tatiana, Beț Dorin și Peev Andrei, cu referire la faptul că înainte de a se angaja în intersecție, s-au asigurat că din ambele părți nu au obstacole și doar după aceasta au început deplasarea în intersecție, Or. în situația în care Beț Tatiana s-ar fi uitat în partea stângă relativ deplasării sale, avea cu siguranță să vadă mijlocul de transport de model Opel Insignia.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul Penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Conform art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. În corespundere cu art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Potrivit art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Conform art. 385 alin. (1) pct. 1) – 4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală

este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni. Potrivit art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe.

Conform jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3.*).

Însă, în pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului sentinței, instanța de fond (*pct. 2. din decizie*):

a) nu a judecat cauza în raport cu circumstanțele concrete în fapt și în drept imputate inculpatului prin rechizitoriu.

Astfel, deși la începutul descriptivului, în fapta criminală descrisă, considerată ca fiind dovedită, lipsește cu desăvârșire episodul din rechizitoriu legat de. „...*zona de acțiune a indicatorului rutier 1.21 „Copii,, și a anexei nr. 3 a aceleia-și regulament „sector de drum în apropierea școlilor, instituțiilor preșcolare etc.”, unde persistă pericolul apariției copiilor pe carosabil...”*, ulterior, divergent și în lipsa legăturii de cauzalitate cu fapta constatată, neîntemeiat a statuat că: „... la o sută de metri până la producerea accidentului *era indicatorul „Atenție copii”*. *Acest fapt este probat prin declarațiile părții vătămate Gatmaniuc Victor, martorului Beț Cristina și prin procesul verbal de verificare a declarațiilor părții vătămate Gatmaniuc Victor, în special prin anexa procesului verbal..., conducătorului automobilului de model Opel Insigna, care conducea pe str. XXXX, locul unde era amplasat indicatorului „Atenție copii”, urma să manifeste prudență și diligență sporită la conducerea mijlocului de transport pentru a nu pune în pericol viața și sănătatea copiilor..., Muncescu V., conducând pe un drum unde era semnul „atenție copii” urma să manifeste o atenție sporită ce ține de securitatea circulației rutiere...”;*

b) a depășit limitele învinuirii formulate, constatând că : „...*în acest context, pct. 64 din Regulament impune că conducătorul de vehicul trebuie să manifeste prudență sporită și, în caz de necesitate, să reducă viteza până la limita care i-ar garanta siguranța traficului sau chiar să oprească, în cazurile în care se deplasează pe lângă copii, persoane de vârstă înaintată, precum și persoane cu semne evidente de dizabilitate..., punctul 59 subpct. 1)-3) din Regulamentul circulației rutiere statuează că, 1) Intersecția în care semafoarele nu funcționează sau în care funcționează semnalul galben intermitent se consideră intersecție cu circulație nedirijată; 2) La intersecția drumurilor de semnificație neechivalentă, conducătorul vehiculului care se deplasează pe drumul fără prioritate trebuie să cedeze trecerea vehiculelor ce se apropie de intersecție pe drumul cu prioritate; 3) În cazul în care drumul cu prioritate își schimbă direcția în intersecție, conducătorii de vehicule care se deplasează pe drumul cu prioritate trebuie să respecte ordinea trecerii intersecțiilor de semnificație echivalentă. Ulterior, aceeași ordine trebuie s-o respecte conducătorii de vehicule de pe drumurile fără prioritate..., s-a constatat că la caz, conducătorii autovehicule urmau să aplice „regula mâinii drepte”..., potrivit tabelului-foto, anexă a procesului-verbal de cercetare la fața locului din 11.10.2017, autovehiculul de model Opel Zafira, care venea din partea dreaptă a str. XXXX se vede că automobilul era deja antrenat în totalitate în intersecție fiind vizibil din direcția de deplasare a automobilului condus de Muncescu V....”.*

Ori, asemenea împrejurări de fapt și de drept, nu au fost imputate inculpatului prin rechizitoriu;

c) a trecut în revistă probele administrate, dar nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate

probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și drept invocate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins probele și versiunile apărării, în special cele invocate în ședința instanței de fond, repetate în apel și recurs ordinar (pct. 3., 5. din decizie).

Totodată, aprecierea completă și justă a probelor trebuie să se întemeieze pe o analiză minuțioasă a materialului probator și apoi pe o sinteză a evaluărilor făcute. Analiza probelor presupune examinarea fiecărui element probatoriu în parte, pentru a se înlătura tot ce nu are legătură cu cauza, tot ce este vag și nesigur. În cadrul operației de sinteză, probele sunt examinate în ansamblul lor, confirmându-se unele pe altele și ducând la o concluzie univocă, ce trebuie să fie reflectată în soluția dată cauzei, care urmează a fi motivată astfel încât raționamentele ce au stat la baza aprecierii probelor să poată fi supuse controlului judiciar;

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

În al doilea rând, potrivit art. 414 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. În corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei. Nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului și, în acest caz, decizia urmează a fi casată, cu rejudecarea cauzei în apel, așa cum cere art. 435 CPP, întrucât o asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece conform descriptivului deciziei atacate (pct. 4. din decizie):

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, nominalizate supra, repetându-le întocmai, indicând că: „...**instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunea imputată lui...**, s-a constatat că la caz, conducătorii autovehicule **urmasu să aplice „regula mîinii drepte”**...”, *Muncescu V., conducând pe un drum unde era semnul „atenție copii” urma să manifeste o atenție sporită ce ține de securitatea circulației rutiere ..., autovehiculul de model Opel Zafira, care venea din partea dreaptă a str. XXXX se vede că automobilul era deja antrenat în totalitate în intersecție, fiind vizibil din direcția de deplasare a automobilului condus de inculpat....*”, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale

pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință nemotivată și neîntemeiată legal;

b) la fel, a depășit limita învinuirii formulate, constatând, suplimentar, că: „...în timpul deplasării, conducătorul auto n-a manifestat prudență sporită la trafic, n-a apreciat corect situația rutieră în care se afla autovehiculul la momentul respectiv, n-a luat în considerație starea lucrurilor în traficul rutier ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecinței acestora, nu a ținut cont de semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră și totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere..., fiind confirmată vinovăția inculpatului pentru fapta de încălcare a regulilor de securitate a circulației reglementate de prevederile pct. 45 subpct. 1) lit. a), b), c) și d) al Regulamentului Circulației Rutiere care stipulează că conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră și subpct. 2) care prevede că în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului și prevederile art. 22 alin. (4) lit. b) din Legea privind siguranța traficului rutier nr. 131-XVI din 07.06.07, care stipulează că participanții la traficul rutier sunt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluența și siguranța traficului, să nu pericliteze siguranța unor alți participanți la trafic, să nu cauzeze prejudicii mediului înconjurător, proprietății publice sau private...”.

Ori asemenea împrejurări de fapt și de drept, nu i-au fost incriminate inculpatului prin rechizitoriu;

c) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și drept invocate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins probele și versiunile apărării, în special cele invocate în ședința instanței de fond, repetate apel și recursul ordinar (pct. 3., 5. din decizie).

Mai mult, concluzia sumară și neclară că: „...s-a dispus prin încheierea din 11.05.2021 efectuarea expertizei judiciare auto-tehnică, astfel concluzia expertului judiciar nu combate cele relatate de către partea apărării, astfel instanța de fond corect a constatat comiterea accidentului rutier imputat...”, nu corespund exigențelor prescrise în art. 101 Cod de procedură penală, privind evaluarea și aprecierea probelor administrate în cadrul cauzei penale;

d) nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul de pe rol și repetate în recursul ordinar, inclusiv asupra celor reproduse la pct. 3. și 5. din prezenta decizie, cât și în felul și esența probatorie în care acestea au fost enunțate.

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și că recursul ordinar este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția

admiterii recursurilor ordinare, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Anatolie Jereghi, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2022, în privința inculpatului Muncescu Veaceslav XXXX, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, fiind pronunțată integral la 09 decembrie 2022.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun

Victor Boico